

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/23598> holds various files of this Leiden University dissertation

Author: De Simone, Maria Costanza

Title: Nubia and Nubians : the 'museumization' of a culture

Issue Date: 2014-02-12

SAMENVATTING

Nubië, gelegen in het huidige Noord Soedan en Boven-Egypte, is een van de meest opgegraven hoeken van de wereld. Hier hebben meer dan honderd jaar grootschalige archeologische reddingsoperaties plaatsgevonden, als gevolg van een uitgebreid dammenplan dat leidt tot een geleidelijke verdwijning van het gebied. Dit dramatische hoofdstuk uit de Nubische geschiedenis veroorzaakt niet alleen verlies van waardevolle kennis van Nubië's plaats in de archeologie, maar ook de verplaatsing van lokale bevolkingsgroepen en de daarop volgende vernietiging van hun tradities.

Deze archeologische belangstelling voor het gebied heeft nog niet op vergelijkbare manier een impact op de representatie van Nubië in musea. Als er geen trendbreuk komt, worden de musea 'de enige en unieke alternatieve' plaatsen waar de Nubische cultuur nog kan worden bewonderd en begrepen. De verantwoordelijkheid van musea is daarom nog nooit zo groot geweest. In vergeten hoekjes en donkere kelders van musea over de hele wereld, moeten de artefacten van Nubië te voorschijn worden gehaald om op een correcte manier te worden uitgesteld op tentoonstellingen die de rijke historie en cultuur van al die artefacten onthullen.

De 'musealisatie' van Nubië, die ik losjes definieer als de trend van musea over de hele wereld om tentoonstellingen aangaande de Nubische cultuur en artefacten te houden, is geen gemakkelijke taak. Nubië's geografische positie, de geschiedenis van de archeologische ontdekkingen, de recente ontwikkelingen hebben het een omstreken gebied gemaakt in etymologische, geografische, linguïstische en historische termen en benaderingen. Het laten zien van de Nubische collecties vergt daarom een diepere kennis en een groot bewustzijn van wat wordt bedoeld met de term 'Nubië'.

Het onderwerp van dit onderzoek is te analyseren hoe er, als begrip en als archeologische aanwezigheid, met Nubië tot nu toe is omgegaan, en waarmee het wordt geconfronteerd nu musea hun identiteit veranderen om zich aan te passen aan de politieke trend van deze eeuw die gaat over identiteitsconflicten.

De 'analytische tour' van de Nubische collecties, gepresenteerd in dit onderzoek, omvat musea binnen en buiten Nubië. Het belicht hoe Nubië is begrepen, gemaakt en tot zwijgen is gebracht op niet alleen de belangrijkste punten maar ook in kleinere context. De analyse van het exposeren van collecties dient daarom ook om te begrijpen hoe Nubië wordt voorgesteld achter de coulissen van het toneel, bezet door de belangrijkste musea.

De Nubische collecties van deze musea laten een grote diversiteit zien, van prehistorie tot moderne tijden. Als zodanig getuigen ze van de fascinerende geschiedenis, die in dit gebied is bewerkstelligd door mensen met verschillende achtergronden, technische en politieke structuren, mensen waartussen millennialang een wisselwerking heeft bestaan waardoor de traditie en cultuur van Nubië zijn gevormd.

Het acquisitiebeleid en de geschiedenis van de wijze van uitstellen en tentoonstellen ondersteunen het argument dat de tradionele interpretatie van Nubië meer afstamt van (ontleend aan, afgeleid van) socio-politieke en academische wortels en contexten dan van de betekenis van de historische bewijsstukken zelf. Zoals Nubië *in situ* meer en meer onder water is komen te staan door de dammen, zo is het in de context van musea overstroomd door faraonische artefacten in majestueuze Egyptische galeries en verdwenen onder het stof van vergeten opslagplaatsen.

Dit onderzoek heeft aangetoond dat er veel vooruitgang is geboekt in de erkenning en

waardering van Nubië en haar cultuur, in het bijzonder dankzij de reddingsoperatie in de jaren zestig. Echter de betekenis van die bijdrage voor ons begrip van de ontwikkeling, op alle niveaus van de menselijke beschaving, vereist een krachtiger inspanning om des tukjes van de puzzel die in deze thesis zijn gepresenteerd op hun plaats te leggen. Verder wijst het onderzoek uit dat de nadruk op de archeologie van Nubië het wetenschappelijk onderzoek heeft gedomineerd, waardoor andere aspecten van leven en cultuur in Nubië zijn verwaarloosd. De interactieve tentoonstelling van archeologische materialen en tegenwoordige producten en tradities van de levende gemeenschappen waarin de collecties verblijven, bieden meer mogelijkheden voor het herontdekking en educatieve verrijking.